

Ștefăniță-Vodă

George Coșbuc

Cu grabnicele sărituri
A sprintenei lăcuste
Apare-un cal, la cotituri.
Nechezul înspumatei guri
Speria tăcerea din păduri
Și pacea văii-nguste.
În gura văii, lângă pod
Boierii stau cu frică;
Ei par o gloată de norod,
Pe cai pitici și plini de glod
În scări temutul voievod
Cu hohot se ridică.

Strângea de frâu și tremura:
Iar calul, ud de cale,
Pământu-n loc îl frământa
Și spuma alb-o mărita
Cu sânge roș ce picura
Din strânsele zăbale.

Când vrei să-i afli, nu-i aduni!
Boieri, nu vi-e rușine?
Vă văd așa de-atâtea luni,
N-aveți acasă cai mai buni?
Ori cum? Boieri, sunteți nebuni?
Vă bateți joc de mine?

E grea ocara ce ne-o faci
Spătarul îi răspunde.
Dar țara-i suptă de haraci,
De greci nebuni și de cazaci;
Săracă țara, noi săraci,
Și cai voinici, de unde?

N-ai bani de-un cal? Ia calul meu!
Boierii-n tremurare
Dau slujbe-n gând lui Dumnezeu,
Spătarul suflă des și greu,
Se pipăie la cap mereu
Să vadă de-l mai are.
Măria ta, vorbim și noi.
Ei, las-o încurcată!
Vă văd așa de rupți și goi

De latră câinii după voi!
Sunteți boieri, ori marțafoi?
Spătare, hai odată!

Și vodă sare jos din șea,
De frâu, fugaru-și ține.
Spătaru-ngălbenit privea,
Vedea ce e, și nu vedea,
Spătarul asta n-o credea
Spătaru-n urmă vine.

Așa, jupâne, ești cinstit,
Și-al tău să fie darul.
Dar frâul nu! Mi l-am oprit
Și vodă frâul l-a smuncit
Și-apoi cu frâul a lovit
Ponciș în ochi fugarul.

Cu ochii-nchiși și fulgerat
De spaima loviturii,
Se nălță roibul înviforat,
S-azvârle în lături și, turbat,
Ia câmpu-n goană, îndreptat
Spre râpele pădurii.

Se duce-orbiș, fără stăpân,
Cu vuiet ca furtuna.
Boierii-ncremeniți rămân
Iar coama calului păgân
Cu barba bietului bătrân
S-amestecă, sunt una.
Boieri! Mai ziceți-mi apoi,
Că vodă nu v-ajută!
Sunteți săraci, flămânzi și goi;
Dar fiecărui dintre voi
Eu am să-i dau un cal de soi,
Că-n grajd mai am o sută!